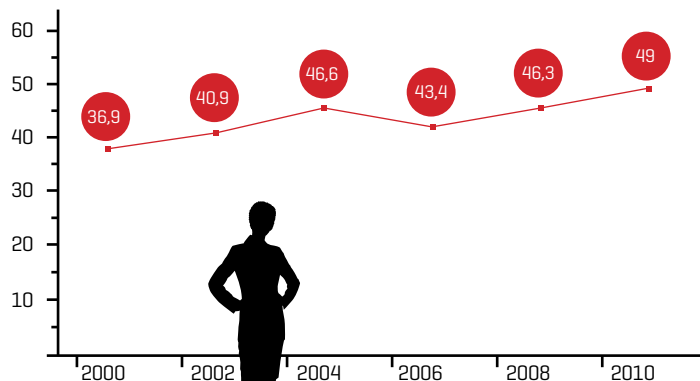

Grootste banken worden alleen maar groter

Omzet van de honderd grootste banken ten opzichte van wereldwijde omzet van alle banken (in%)

Bron: Vallstein

nog altijd te groot gegroeid. Dat is de belangrijkste conclusie die economen en beleidsmakers uit deze crisis zouden moeten halen. Het kleine IJsland is er al door omgevallen, en te veel andere landen lopen nog altijd het risico dat zij in de problemen komen doordat zij hun banken moeten gaan redden. Nu zullen de grotere Europese landen misschien niet snel omvallen, maar tot scherp hogere rentelasten voor de staatsleningen kan dat wel leiden. En dat zal leiden tot een vervolg van de neerwaartse spiraal.

GEEN GEMEENGOED

Na vijf crisisjaren lijkt iedereen het er wel over eens dat de financiële sector in de loop der tijd uit de rails is gelopen. Maar die opinie is nog niet lang gemeengoed. Het was Raghuram Rajan, voormalig hoofdeconoom van het Internationaal Monetair Fonds, die als een van de eersten aan

de bel trok. In 2005 bedierf hij volgens aanwezigen het afscheid van toenmalig Fed-voorzitter Alan Greenspan tijdens de jaarlijkse bijeenkomst der centrale bankiers in Jackson Hole. Rajan stak een donderpreek af over de omvang van de financiële sector en de daarmee gepaard gaande risico's. Onbeleefd noemde een aantal aanwezige bankiers de toespraak van Rajan. Zij kregen hun trekken snel thuis, toen de kredietcrisis uitbrak. De bancaire sector bleek zo groot dat het hele economisch stelsel dreigde te bezwijken.

Banken bleken te groot om failliet te laten gaan maar hoe groot was de financiële sector gegroeid? Martin Wolf, prominent econoom van de Financial Times rekende drie jaar geleden voor dat de Amerikaanse financiële sector de afgelopen dertig jaar zes keer zo snel groeide als de totale Amerikaanse economie.

Adviesbureau Vallstein bere-

kende de relatieve omvang van de financiële sector in de afgelopen tien jaar. Vallstein heeft de bedrijfsopbrengsten van de duizend grootste banken van de wereld afgezet tegen het wereldwijde bruto nationaal product. Daaruit blijkt dat de omvang van de financiële sector ten opzichte van de wereldeconomie in één decennium verdubbeld is. Het ging van 3,8 procent in 2000 naar 7,2 procent in 2010.

Nederland loopt wat dit betreft in de pas bij de mondiale tendens. Het CPB becijferde vorig jaar dat de financiële sector als geheel 7,1 procent uitmaakte van het totale bbp in Nederland. Financieel gezien is de omvang van de financiële sector echter veel groter. Eind 2010 bedroeg de totale balans van Nederland, alle vorderingen van Nederlandse bedrijven en personen bij elkaar opgeteld, 9.600 miljard euro, of-

wel zes ton per Nederlander. Bijna 70 procent hiervan staat op de balans van de financiële sector. De vorderingen van de financiële sector zijn de afgelopen jaren vrijwel onophoudelijk blijven stijgen, aldus het CPB.

UITGEDIJD

De financiële sector is niet alleen in zijn geheel uitgedijd, ook de concentratie binnen de sector is gegroeid, ondanks alle noodkreeten over de gevaren van te grote banken. Het marktaandeel van de honderd grootste banken ter wereld is van 37 procent in 2000 opgelopen tot 49 procent nu. De helft van de mondiale financiële sector is dus in handen van honderd banken.

De sector wordt dus groter, en binnen de sector neemt de concentratie toe. Het risico van instellingen die *too big to fail* zijn, is ook groter.

DE AMERIKAANSE
FINANCIËLE SECTOR
IS IN DERTIG JAAR
ZES KEER ZO
SNEL GEGROEID
ALS DE TOTALE
ECONOMIE.